

Atskaite par dalību COPA/COGECA rīkotajā darba grupā:

Dzīvnieku barība

5. marts 2013, Brisele

Izskatāmais jautājums:

Pagājušās tikšanās īss apskats

Rezumējums: Iepriekšējā darba grupas tikšanās bija 10.10.2012. Tajā tika nolemts sagatavot dokumentu projektus par lopkopības nozares konkurētspējas stiprināšanu. Pārsteidzošās cenu svārstības, sevišķi dzīvnieku barības sektorā, ietekmēja to cenu paaugstināšanos. Šeit bija papildus prasība dokumentēti noteikt līdzekļus, kas palīdzētu izvairīties no spekulatīvām cenām barības tirgū. Sekretariāts informēja par darba grupām, kuras notiks novembrī. Viena-diskusija par iespējām uzlabot Eiropas proteīnaugu ražošanu (novembrī), un otra- par zemnieku un barības ražotāju līgumattiecību analīzi (tuvākajā laikā).

Par dzīvnieku barības marķēšanas likumdošanu: norādīja uz paredzamām izmaiņām kopienas dzīvnieku barības katalogā, iekļaujot maksimālos limitus ķīmiskiem piemaisījumiem un pārstrādes palīg līdzekļiem. Turpinās sarunas starp darba grupu koordinatori. Nolemts sasaukt kopīgu tikšanos visām dzīvnieku barības ķēdē iesaistītām sabiedriskajām organizācijām: FEDIAF (Eiropas lolojumdzīvnieku barības ražotāju federācija), FEFAC (Eiropas dzīvnieku barības ražotāju federācija), FEFANA (Eiropas speciālo barības produktu un to maisījumu ražotāju asociācija), EMFEMA (Eiropas barības makroelementu, mikroelementu un specifisko minerālmateriālu ražotāju starptautiskā asociācija) un Eiropas Komisijas dzīvnieku barības nodaļas DG SANCO pārstāvjiem.

Par Eiropas diētiskās barības likumdošanu: paredzamas izmaiņas pielikumā Direktīvai 2008/38, kas apraksta īpašās uzturvērtības un mērķus, kas diētiskajai barībai jāizpilda.

Par barības higiēnu: sekretariāts informēja par pēdējā darba rezultātiem – Eiropas labas higiēnas prakses rokasgrāmata primārajiem ražotājiem (pārtikai un lopbarībai).

Par ārstniecisko barību: DG SANCO pārstāvis informēja par iespējamām izmaiņām Eiropas ārstnieciskās barības likumdošanā (maijā vai jūnijā).

Par kokcidiostatu lietošanu: sekretariāts informēja par 24.septembra vēstuli par kokcidiostatu pieejamību Eiropas tirgū un to ietekmi uz trušu audzētāju sektoru. DG SANCO pārstāvis norādīja, ka Komisijai nav plānots izņemt no apgrozības šos produktus kā kokcidiozes profilakses līdzekļus.

Izskatāmais jautājums:

darba grupas priekšsēdētāja vēlēšanas

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBĀ

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

*Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”*

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.

Rezumējums: Par darba grupas priekšsēdētāju klātesošie vienbalsīgi ievēlēja Jacques Poulet (COOP De France pārstāvis).

Izskatāmais jautājums:

Tirgus situācija, diskusijas par tirgus prognozēm.

Rezumējums:

Francija: tirgus stabils, bet augstas barības cenas. Čehija: barības ražošanas struktūrā nav bijušas būtiskas izmaiņas, bet ir novērojams ražošanas samazinājums par 2%. Ungārija, Īrija un Somija: bija zemas graudaugu ražas, kas rada bažas par nepietiekamu izejvielu resursu. Norvēģija: aizliegta ĢMO izmantošana dzīvnieku barībā, kas ir radījusi augstas barības cenas. Tā kā sabiedrības nostāja šajā jomā ir būtiska, nav paredzamas izmaiņas šajā sektorā. Austrija: zemāka raža nekā iepriekšējā gadā. Ir iniciatīva lietot vairāk soju no Ungārijas un Bulgārijas. Pieaug barības cenas. Gatavo projektu par lopbarības zirņu/pupu audzēšanu un sojas audzēšanas attīstību ES. Latvija: valstī bija laba graudaugu raža, bet sakarā ar sliktām ražām pārējās dalībvalstīs, graudi tika pārdoti eksportam, un vietējie lopbarības ražotāji nevarēja iepirkt lētus graudaugus. Kopumā augstas barības cenas.

Izskatāmais jautājums:

Dzīvnieku barības marķēšanas likumdošana: otrā atjauninātā ES barības izejvielu kataloga publikācija

Rezumējums: Sadarbojoties 39 ES dzīvnieku barības ķēdē iesaistītām asociācijām, tai skaitā barības sastāvdaļu piegādātāji, tirgotāji, barības ražotāji, ES Oficiālajā vēstnesī ir publicēts atjaunotais katalogs (Reg.68/2013). Būtiskās atšķirības no iepriekšējās versijas- ir izveidots maksimāli pieļaujamo limitu saturs dažiem ķīmisko vielu piemaisījumiem, saskaņā ar Reg.767/2009 I pielikumu. Tas ietver arī vairāk kā 40 ierakstus (gan esošo ierakstu grozījumus gan nosaukumus un aprakstus). Jaunās prasības marķējumam, ko paredz šī jaunā versija, piemēros no 19.augusta 2013.gadā.

Svarīgi atgādināt, ka Katalogs nav izsmeljošs un tā lietošana ir brīvprātīga barības nozares komersantiem. Barības sastāvdaļas, kuras nav minētas Katalogā var lietot ES tirgū, nodrošinot to esamību ES reģistrā (www.feedmaterialsregister.eu). Barības nozares komersanti ir aicināti lietot iepriekš minēto mājas lapu, un ierosināt priekšlikumus par grozījumiem trešajam atjaunotajam izdevumam šī gada rudenī, sevišķu uzmanību pievēršot ķīmiskajiem piemaisījumiem.

Izskatāmais jautājums:

Ārstnieciskā barība: diskusijas par iespējamu kopīgu projekta dokumentu ar IFAN (Pasaules dzīvnieku veselības organizācija) Eiropas biroju

Rezumējums: Priekšlikums- vajadzētu papildināt labas ražošanas prakses rokasgrāmatu ar

sadaļu "ārstnieciskā barība". Vairāki diskusijas pārstāvji norādīja uz pašreiz esošo situāciju, kad zemniekam ir ierobežotas iespējas ātrā laikā saņemt no ražotāja ārstniecisko barību, jo tās ražošanas uzsākšanai jāsaņem rakstisks pieprasījums. Stingrās kontroles normas arī samazina to uzņēmumu skaitu, kuriem ir tiesības ražot ārstniecisko barību, kas savukārt noved pie pakalpojuma sniegšanas monopolstāvokļa un cenu celšanās. Stāvoklis ES dalībvalstīs ir ļoti dažāds, ko nosaka katras valsts nacionālā likumdošana.

Izskatāmais jautājums:

Kopējās darba grupas- Dzīvnieku barības piedevu marķēšana barības piegādes ķēdē ar FEFANA¹, FEFAC², EMFEMA³ un FEDIAF⁴- komentāri un dokumentu sagatavošana.

Rezumējums: Ar darba grupas materiāliem var iepazīties atskaitē 31.01.2013.

Daudzi pārstāvji norādīja uz biežajām sūdzībām no zemniekiem par nesaprotamām etiķetēm. Tika izvirzīts jautājums- vai ir nepieciešamas izmaiņas Reg.767/2009? Tika nolemts turpināt sadarboties visām 5 organizācijām, lai varētu rosināt izmaiņas.

¹ Eiropas lolojumdzīvnieku barības ražotāju federācija

² Eiropas dzīvnieku barības ražotāju federācija

³ Eiropas speciālo barības produktu un to maisījumu ražotāju asociācija

⁴ Eiropas barības makroelementu, mikroelementu un specifisko minerālmateriālu ražotāju starptautiskā asociācija

Izskatāmais jautājums:

Jaunākā informācija par debatēm darba grupā par pārtikas zudumiem un pārtikas atkritumiem.

Rezumējums: Vissvarīgākā ir definīcija, kas ir zudumi un kas ir atkritumi. Dalībnieki norādīja- vajadzētu pievienot arī zinātnisko pētījumu references definīciju sagatavošanā. Vairāk uzmanības pievērst iepakojumam un uzglabāšanai. Norvēģijas pārstāve norādīja, ka būtiski jautājumā par biodegvielu, kā formulē rapša pārstrādes produktus- kā atkritumus vai proteīna avotu. Francijā šajā jautājumā problēmas nesaskata, jo tas ir definēts kā proteīna avots. Lielbritānijā ir atklāts jautājums par lietotu cepamo eļļu izmantošanu lopbarībā. Austrijā problēmas piemēram, ar kartupeļu un ābolu izmantošanu: tos, kurus nepārdod, nevar izmantot savādāk, jo pastāv likumdošanas ierobežojumi. Ir arī cita problēma- pārprodukcija (arī bioloģiskajā lauksaimniecībā), un arī šos produktus nevar izmantot savādāk iepriekšminēto ierobežojumu dēļ. Par maizi: Vīnē dienā izmet tik daudz maizes, cik Grācā patērē!

Ierosinājums- diferencēt, kas ir pārtikas atkritumi (food waste) un barības izšķērdēšana (feed wastage), un pievērst uzmanību DG SANCO gan patērētāju drošības gan saimnieciskās rīcības aspektam.

Izskatāmais jautājums:

Dzīvnieku barības higiēna- COPA/COGECA Labas higiēnas prakses projekts primārajiem ražotājiem- pašreizējais stāvoklis

Rezumējums: Uzlabot komunikāciju starp darba grupām, uzlabot vadlīnijas. Nepieciešams lietotos tekstus pielāgot "zemnieku līmenim", ar to saprotot tekstu vienkāršību, izslēdzot daudzās references. Apvienot vadlīnijas vienā dokumentā arī par skābju lietošanu barības konservācijai.

Izskatāmais jautājums:

Diskusija par Komisijas regulas projektu par atkārtotu pārstrādātu dzīvnieku proteīna (PAPs) no neatgremotāju dzīvnieku lietošanu mājlopu barībā

Rezumējums: Sagatavota vēstule Komisijai. Šobrīd ir panākta atļauja izmantot PAPs zivju barībā. Ilgi gaidītā atļauja izmantot PAPs cūku un putnu barībā nav saņemta. Tiek gaidīti EFSA (Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde) izmēģinājumu testu rezultāti, lai varētu noteikt pieļaujamās tolerances līmeņus. Dalībnieki principiāli atbalstīja vēstules saturu, vienlaikus norādot, ka galvenā problēma nevarētu būt iespējamā kanibālisma veicināšana, bet gan sabiedrības attieksme kopumā. Dalībnieki arī vēlējās pastiprināt Komisijas uzmanību uz faktu, ka no vienas puses tiek risināta pārtikas atkritumu problēma (skat. iepriekšējo darba kārtības jautājumu), bet no otras- tiek likti šķēršļi šo atkritumu jeb pārstrādes blakusproduktu efektīvai izmantošanai. Vēl jo vairāk ņemot vērā arvien pieaugošās proteīna resursu (piem.sojas) cenas, kuras sadārdzina kopējās barības izmaksas.

Izskatāmais jautājums:

Grozījumi regulā par oficiālo kontroli.

Rezumējums: Sagatavotie grozījumi reg.882/2004 paredz izmaiņas oficiālās kontroles finansēšanā, un COPA/COGECA neatbalsta nekādas papildus oficiālās kontroles izmaksas. Dalībnieki uzsvēra nepieciešamību pēc finansēšanas sistēmas, kas balstīta uz valsts līdzekļiem. Tas stimulētu veikt rentablus oficiālo kontroļu pasākumus. Patreizējā redakcijā izmaksas tiks automātiski nosūtītas uz pārtikas aprītē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem. Eiropas Komisijai ir jāatceras, ka ārpus ES nav jāmaksā par oficiālo kontroli, un tas radīs konkurences traucējumus. EK jāpatur prātā, ka pārtikas drošība ir sabiedrības interesēs, un to jāgarantē visiem iesaistītajiem ķēdes dalībniekiem, ieskaitot mazumtirgotājus. Papildus izmaksu slogs nelabvēlīgi ietekmēs mazos ražotājus, rezultātā tiks būtiski ietekmēta lauksaimniecības nozares dzīvotspēja.

Tika nolemts diskusiju turpināt un gatavot priekšlikumus iesniegšanai EK aprīlī.

Aija Rozenfelde

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

ELFLA
EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS